

Lohusa Okulunda Annelere Verilen Planlı Eğitim Etkinliğinin Değerlendirilmesi: Bilinçli Annelerden Sağlıklı Nesillere

Evaluation of the Effectiveness of Planned Education for Mothers in Puerperant School: Healthy Generations by the Concious Mothers

Saadet Pekuslu Sanar¹, Hülya Demirci²

¹ Manisa Turgutlu Devlet Hastanesi, Manisa

² Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü, Manisa

Yazışma Adresi / Correspondence:

Saadet Pekuslu Sanar

Manisa Turgutlu Devlet Hastanesi, Manisa.

T: +90 553 476 72 54 E-mail: saadetpekuslu45@hotmail.com

Orcid:

Saadet Pekuslu Sanar: <https://orcid.org/0000-0001-7142-0641>

Hülya Demirci: <https://orcid.org/0000-0003-3712-6013>

Geliş Tarihi / Received : 22.10.2018 Kabul Tarihi / Accepted : 26.11.2018

Sanar PS., Demirci H., Lohusa Okulunda Annelere Verilen Planlı Eğitimin Etkinliğinin Değerlendirilmesi: Bilinçli Annelerden Sağlıklı Nesillere
J Biotechnol and Strategic Health Res. 2018;2(3):174-181

Özet

Amaç:	Bu çalışma, Manisa Turgutlu Devlet Hastanesinde "Bilinçli Annelerden Sağlıklı Nesillere" adıyla başlatılan lohusalık okulunda annelere verilen planlı eğitimin taburculuğa hazır oluşuk düzeyine etkisini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.
Method ve Yöntem:	Çalışma son test kontrol gruplu müdahale tipi çalışmadır. Manisa Turgutlu Devlet Hastanesinde doğum yapan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 140 lohusa ile 01 Ocak-01 Mayıs 2015 tarihleri arasında yürütülmüştür. Veriler, Tanımlayıcı Özellikler Formu ve Hastane Taburculuğuna Hazır Oluşuk ve Yeni Doğum Yapmış Anne Formu kullanılarak toplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 15.0 paket programında değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde ortalama, standart sapma, Ki-Kare Testi ve Bağımsız iki Grup t Testi kullanılmıştır.
Bulgular:	Araştırmaya katılan lohusaların müdahale grubunun "Hastane Taburculuğuna Hazır Oluşuk Ölçeği-Yeni Doğum Yapmış Anne Formu" toplam puanı 171.44±6.65, kontrol grubunun toplam puanı 146.37±15.46 olarak bulunmuştur. Bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır (p=0.000).
Sonuç:	Doğum sonu anne taburcu olmadan önce lohusa okulunda verilen planlı eğitimin, doğum sonrası taburculuğa hazır oluşuğu arttırmada etkili bir girişim olduğu belirlenmiştir.
Anahtar Kelimeler:	Lohusa; doğum sonu eğitim; lohusa okulu; taburculuğa hazır oluş

Abstract

Objective:	The aim of this study was to evaluate the effect of planned education given to mothers at the puerperant school, which was called as "conscious mothers to healthy generations" at Manisa Turgutlu State Hospital, on the level of readiness for discharge.
Material and Method:	The study is the intervention type with post test control group. Research is performed with the 140 puerperas which gave birth in Manisa Turgutlu States Hospital and whom accepted to be within our study from 01 January to 01 May 2015. The datas are collected with the descriptive characteristics forms and Readiness for Hospital Discharge Scale-New Mother Form (RHDS-NMF). The datas were evaluated with SPSS 15.0 statistical programme. The analyses were made as percentages, mean values, Independent Samples t Test and Ki Square Test.
Findings and Results:	It has been determined that the planned education given to the puerperant woman in puerperant school is an effective attempt to increase the readiness for postpartum discharge.
Conclusion:	In the field of dentistry; it was seen that the tendency towards behaviors such as defensive medical practices increased, physicians frequently applied to these cases to protect themselves from malpractice cases, rejecting high-risk procedures and situations, avoiding invasive procedures and avoiding surgery of high-risk patients.
Keywords:	Puerperant woman; postpartum education; puerperant school; readiness for hospital

Journal of BSHR
2018;2(3):174-181

SANAR, DEMİRÇİ
Lohusa Okulunda Annelere Verilen
Planlı Eğitimin Etkinliğinin Değerlendirilmesi:
Bilinçli Annelerden Sağlıklı Nesillere

Giriş

Kadın için gebelik, doğum ve doğum sonu dönem fizyolojik bir süreçtir. Özellikle anne ölümlerinin diğer dönemlere göre daha fazla yaşandığı lohusalık süreci, kadının yakından izlenmesini gerektiren gelişimsel bir kriz dönemidir¹⁻³ Ayrıca, anneler doğum sonu dönemde genital sistem ve diğer sistemlerdeki değişikliklerin etkisi ile pek çok fiziksel ve psikolojik problemleri de bir arada yaşarlar.⁴ Bu süreçte anne, bebek ve dolayısıyla aile sağlığının korunması ve geliştirilmesi için; psikososyal uyumun yeniden sağlanması, annenin hem fizyolojik hem de psikolojik olarak gebelik öncesi durumuna dönmesi, annelik rolü, bebeğini kabullenmesi ve ailedeki tüm bireylerin yeni rollerine uyum sağlamaları gerekir.^{1,5,6} Bu dönemde, lohusaların kendisi ve bebeğinin bakımına yönelik bilgi eksikliği annede kaygıya neden olabilir, annelik rolünden memnuniyetini azaltabilir ve yaşam kalitesini olumsuz etkileyebilir.^{3,7,8}

Ülkemizde herhangi bir sorun olmadığı taktirde anneler, vajinal doğumdan 12-24 saat sonra, sezaryenden sonra ise 3-5 gün içinde taburcu edilmektedir.⁹ Doğum Sonu Bakım Yönetim Rehberi'ne (2014) göre hastanede kalma süresi vajinal doğumdan sonra 24 saat, sezaryenden sonra ise 48 saattir.¹⁰ Taburculuk öncesi anne ve yenidoğanın sağlığını koruma ve geliştirmeye yönelik bakımı sağlanması ve önerilerde bulunulması özellikle ebe ve hemşirelerin önemli görevlerinden biridir.⁴ Taburculuğa hazır olma kavramı fizyolojik, psikolojik ve sosyal faktörlerin bir bileşeni olarak tanımlanmıştır. Taburculuğa hazır olmanın farklı boyutları, hastaların sadece taburculuk sırasındaki fiziki durumlarının değerlendirilmesinin yeterli olmadığını ve taburculuğa hazır olmanın tüm boyutlarının ayrıntılı olarak incelenmesi gerektiğini göstermektedir. Hastaların fiziki durumlarının yanı sıra, evde kendi bakım ihtiyaçlarını karşılayabilecek bilgi ve becerilere sahip olarak taburcu edilmeleri önemlidir.¹¹ Hastalara taburculuk sonrası süreçlerle ilgili eğitim verilmesinin sağlık sonuçlarına etkisi olduğu gibi hastaların taburculuğa hazır olması üzerinde de etkisi bulunduğu bildirilmiştir.^{11,12}

Günümüzde kadınlar, postpartum bakım hizmetlerinden prenatal bakım hizmetlerine göre daha az yararlanmaktadır. Ancak, anneliğe bağlı ölümlerin yarısından fazlasının bu dönemde ortaya çıktığı göz önüne alındığında kadınların bu süreçte aldıkları bakım, eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin önemi yadsınmaz.^{1,6} Doğum sonu dönemdeki sağlık bakımı annelerin fizyolojik, psikolojik ve sosyal gereksinimlerinin karşılanmasını kapsar. Lohusanın ilk günlerden itibaren kendini rahat hissetmesi, kendi ve bebek bakımına aktif olarak katılması ve bakımını sürdürmede başarılı olması, fiziksel ve ruhsal sağlığı üzerinde olumlu etki yaratır.^{6,8,13} Bilgili olma, kontrolü elinde tutma ve özgüven duyguları annenin baş etme, sorun çözme becerilerini arttırarak yaşam kalitesinin iyileşmesine de katkıda bulunacaktır.⁸ Annenin taburculuk sonrası kendine ve bebeğine bakabilmesi için gerekli bilgi ve becerileri kazanması gerekir.^{1,5} Bu nedenle, kadın doğum kliniklerinde annelere, taburcu olmadan önce, bütüncül bir yaklaşımla planlı bir taburculuk eğitimi vermelidir.

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın Amacı Ve Tipi

Bu çalışma, Manisa Turgutlu Devlet Hastanesinde "Bilinçli Annelerden Sağlıklı Nesillere" adıyla başlatılan lohusalık okulunda annelere verilen planlı eğitimin taburculuğa hazır oluşluk düzeyine etkisini değerlendirmek amacıyla yapılmış, randomize olmayan grupta son test-kontrol gruplu bir müdahale çalışmasıdır.¹⁴

Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Araştırma, 01 Ocak - 01 Mayıs 2015 tarihleri arasında, Manisa Turgutlu Devlet Hastanesi Kadın Doğum Servisi'nde yürütülmüştür. Turgutlu Devlet Hastanesi 315 yataklı bir hastane olup, Nisan 2015 tarihinden itibaren Anne Dostu Hastane ünvanını almıştır. Kadın doğum servisinde 26 yatak bulunmaktadır. Kadın doğum servisinde toplam 15 ebe/hemşire hizmet vermekte olup, 08.00-16.00 ve 16.00-08.00 olmak üzere iki vardiya şeklinde görev yapılmaktadır. Doğumhane biriminde doğum yapan lohusalar 2 saat sonra servise alınmakta ve normal doğum yapanlar 24 saat, sezaryen doğum yapanlar 48 saat sonra taburcu olmaktadır.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırma yarı deneysel bir çalışma olarak planlanmış olup, müdahale ve kontrol olmak üzere iki grup değerlendirilmeye alınmıştır. Araştırmanın evrenini, Turgutlu Devlet Hastanesi Kadın Doğum Servisi'nde 01 Ocak - 01 Mayıs 2015 tarihleri arasında normal doğum yapan lohusalar oluşturmuştur. Araştırmada örneklem sayısı hesaplanmamış olup, araştırmanın yapıldığı tarihler arasında Kadın Doğum Servisi'nde hafta içi yatan, lohusa okulunda eğitim alan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 70 lohusa müdahale grubuna, yine aynı serviste hafta sonu yatan, lohusa okulu hafta sonu yapılmadığı için eğitim alamayan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 70 lohusa kontrol grubunu alınmıştır. Her iki grup sosyo-demografik özellikler (yaş, eğitim durumu, gelir algısı, çalışma durumu, eşin yaşı ve eğitim durumu) yönünden eşleştirilmiştir.

Veri Toplama Araçları ve Uygulanması

Araştırma verileri, lohusaların tanıtıcı özelliklerini içeren Anket Formu, "Hastane Taburculuğuna Hazır Oluşluk Ölçeği - Yeni Doğum Yapmış Anne Formu" kullanılarak toplanmıştır. Ayrıca, eğitim sonunda müdahale grubundaki lohusalardan "Eğitim Programını Değerlendirme Formu"nu kullanarak eğitimi değerlendirmeleri istenmiştir.

Tanımlayıcı Özellikler Formu

Araştırmacılar tarafından hazırlanan form annelerin sosyo-demografik özelliklerini içeren 12 sorudan oluşmaktadır.

Hastane Taburculuğuna Hazır Oluşluk Ölçeği-Yeni Doğum Yapmış Anne Formu (HTHÖ-YDAF)

Doğum sonrası erken taburculuğa hazır oluşluk durumunu saptamak amacıyla geliştirilmiştir. Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Weiss ve arkadaşları (2006) tarafından yapılmıştır. 15 Ölçeğin Türkiye uyarlamasının geçerlilik ve güvenilirliği ise Akın ve Şahingeri tarafından 2010 yılında yapılmıştır. HTHÖ-YDAF, hastane taburculuğuna hazır oluşluğu annenin algılamasına göre değerlendiren, dört alt boyuttan ve toplam 23 maddeden oluşan bir ölçektir.¹ Ölçekte birinci madde annenin planlanan taburculuğa kendini hazır hissetme durumu ile ilgilidir, ikili (dikotom) (evet/hayır) yanıtlanmakta ve puanlamaya dahil edilmemektedir. 2-23 arasındaki maddeler "0" ile "10" arasında likert tipi puanlanmaktadır. Ölçeğin alt boyutları: 1. Kişisel durum; 2-9. maddeler (3. ve 6. maddeler ters yönde puanlanmaktadır), 2. Bilgi; 10-16. maddeler, 3. Yetenek; 17-19. maddeler ve 4. Beklenen destek; 20-23. maddelerden oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan "0" ve en yüksek puan "220"dir. Puanlamada, yüksek puan kişinin taburculuğa hazır oluş düzeyinin yüksek olduğunu, düşük puan ise taburculuğa hazır oluş düzeyinin düşük olduğunu göstermektedir.⁵ Akın ve Şahingeri (2010) ölçeğin Cronbach alfa değerini 0.70 olarak saptamış⁵, bu çalışmada ise ölçeğin Cronbach

Journal of BSHR
2018;2(3):174-181

SANAR, DEMİRCİ
Lohusa Okulunda Annelere Verilen
Planlı Eğitimin Etkinliğinin Değerlendirilmesi:
Bilinçli Annelerden Sağlıklı Nesillere

Journal of BSHR
2018;2(3):174-181

SANAR, DEMİRCİ
Lohusa Okulunda Annelere Verilen
Planlı Eğitimin Etkinliğinin Değerlendirilmesi:
Bilinçli Annelerden Sağlıklı Nesillere

alfa değeri 0.84 olarak bulunmuştur.

Eğitim Programı Değerlendirme Formu:

Araştırmacılar tarafından geliştirilen ve uygulanan eğitimi değerlendirmeye yönelik 7 sorudan oluşan 5'li likert tipi bir formdur. Bu formda kadınlardan, verilen eğitim hakkındaki görüşlerini 5-1 arasında yer alan rakamları işaretleyerek değerlendirmeleri istenmiştir (5: mükemmel, 4: iyi, 3: orta, 2: ortanın altı ve 1: kötü). Ayrıca bu formda 8. soru olarak eğitim programının süresi de sorgulanmıştır (Çok uzun-Çok kısa-Uygun).

“Bilinçli Annelerden Sağlıklı Nesillere” adıyla başlatılan lohusalık okulu projemizde uygulama basamakları aşağıda verilmiştir:

Ön Hazırlık:

Uzman Hemşire olan araştırmacı tarafından eğitim konuları (lohusalık dönemi, annedeki değişiklikler, doğum sonu hijyen, beslenme, eski görünüşe kavuşma, ilaç kullanma, doğum sonrası cinsel ilişki, doğum sonu sağlık kontrolü, doğum sonrası duygusal durum değişikliği, lohusalık egzersizleri, emzirme, doğum kontrol yöntemi, bebek bakımı ve bilinmesi gerekenler vb.) belirlenmiş; “Manisa Turgutlu Devlet Hastanesi Lohusalık ve Yenidoğan Bakım Kitapçığı” ve eğitim sunumları hazırlanmıştır.

Lohusalık rehber kitapçığının oluşturulması aşamasında aynı hastanede çalışan bir kadın hastalıkları ve doğum uzmanı ve bir çocuk hastalıkları uzmanından destek alınmıştır.

Hastanenin lohusa okulu eğitimcisi ebe, gebe eğitimlerini duyurmuş, koordinasyon ve iletişimi sağlamıştır.

Eğitim için, Kadın Doğum Servisi'nin bulunduğu kattaki lohusa eğitim odası düzenlenmiş ve eğitimler 01 Ocak 2015 tarihinde başlamıştır. Eğitimler hafta içi her gün, lohusalar taburcu olmadan önce 10.00-11.00 saatleri arasında yapılmıştır.

Uygulama Aşaması:

Eğitimin hedef grubu olan lohusalar; sözlü bildirim yoluyla bilgilendirilmiş olup doğum sonrası 2. gün eğitim programına dahil edilmişlerdir.

Eğitimler lohusa okulu eğitimcisi ebe tarafından laptop ve projeksiyon kullanılarak, kadın doğum servisinde belirlenen bir odada, bebeklere lohusaların refakatçilerinin bakması sağlanarak, birebir anlatım yoluyla 1 saat boyunca verilmiş, eğitim esnasında ve sonunda lohusaların soruları cevaplanmıştır.

Eğitime başlamadan önce lohusalara, verilen eğitim bilgilerini içeren ve lohusalar taburcu olduktan sonrada yararlanabilecekleri “Manisa Turgutlu Devlet Hastanesi Lohusalık ve Yenidoğan Bakım Kitapçığı” verilmiştir.

Eğitim sonunda lohusalara yukarıda adı geçen anket formları ve değerlendirme formu yüz yüze görüşme tekniği ile uygulanmıştır.

Eğitimi tamamlayan lohusalara katılım belgesi verilmiştir.

Anket, hafta içi normal doğum yapmış eğitim alan 70 lohusa ve hafta sonu normal doğum yapmış ve eğitim almayan 70 lohusa olmak üzere toplam 140 kadına uygulanmıştır.

Kontrol grubu, hafta sonu lohusa okulu olmadığı için rutin bakım alan ve müdahale grubuyla eşleşen gönüllü lohusalardan seçilmiş ve taburculuk öncesi Anket Formu ve Hastane Taburculuğuna Hazır Oluşluk Ölçeği-Yeni Doğum Yapmış Anne Formu yüz yüze görüşme yöntemiyle doldurulmuştur. Çalışmanın yapılabilmesi için Manisa Kamu Hastaneleri Birliđi Genel Sekreterliđi'nden yazılı, lohusalardan sözlü izin alınmıştır.

Verilerin İstatistiksel Analizi

Elde edilen veriler, SPSS 15.0 paket programında değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde ortalama, standart sapma, Ki-Kare Testi ve Bağımsız iki Grup t Testi kullanılmıştır.

Bulgular ve Tartışma

Bu bölümde, müdahale ve kontrol grubundaki lohusaların ve eşlerinin sosyo-demografik özellikleri; müdahale ve kontrol grubundaki lohusaların Hastane Taburculuğuna Hazır Oluşluk Ölçeği-Yeni Doğum Yapmış Anne Formu toplam puan ve alt boyutlarının puan ortalamaları; müdahale ve kontrol grubundaki lohusaların ölçek toplam ve alt boyutların puan ortalamalarının karşılaştırıldığı verileri incelenmiştir.

Tablo 1. Lohusaların sosyo-demografik özelliklerine göre dağılımı						
Sosyo-Demografik Özellikler	Müdahale Grubu		Kontrol Grubu		X ²	p
	n	%	n	%		
Yaş Grubu						
18-25	27	38.6	27	38.6	0.195	0.195
26-31	27	38.6	25	37.1		
32 yaş ve üzeri	16	22.9	18	25.7		
Eğitim Durumu						
İlköğretim	52	74.3	59	84.3	2.131	0.210
Lise ve üzeri	18	25.7	11	15.7		
Gelir Durumu Algısı						
Çalışan	10	14.3	12	17.1	0.216	0.817
Çalışmayan	60	85.7	58	82.9		
TOPLAM	70	100.0	70	100.0		

Araştırmaya katılan müdahale grubundaki lohusaların yaş ortalaması 27.59±5.61, %74.3'ü ilköğretim mezunu, %87.1'inin gelir durumu orta, %85.7'sinin çalışmadığı görülmüştür. Kontrol grubunu oluşturan lohusaların ise yaş ortalaması 27.24±5.60, %84.3'ü ilköğretim mezunu, %71.4'ünün gelir durumu orta, %82.9'u çalışmamaktadır. Her iki grup, sosyo-demografik özellikler yönünden benzerdir

Journal of BSHR
2018;2(3):174-181

SANAR, DEMİRCİ
Lohusa Okulunda Annelere Verilen
Planlı Eğitimin Etkinliğinin Değerlendirilmesi:
Bilinçli Annelerden Sağlıklı Nesillere

Sosyo-Demografik Özellikler	Müdahale Grubu		Kontrol Grubu		X ²	p
	n	%	n	%		
Yaş Grubu						
20-27	21	30.0	25	35.7	0.544	0.762
28-35	33	47.1	31	44.3		
36 yaş ve üzeri	16	22.9	14	20.0		
Eğitim Durumu						
İlköğretim	52	74.3	55	78.6	0.357	0.550
Lise ve üzeri	18	25.7	15	21.4		
TOPLAM	70	100.0	70	100.0		

Araştırmaya katılan müdahale grubundaki lohusaların eşlerinin yaş ortalaması 31.46 ± 5.97 , %74.3'ü ilköğretim mezunu iken, kontrol grubunu oluşturan lohusaların eşlerinin yaş ortalaması 30.47 ± 5.65 ve %78.6'sı ilköğretim mezunudur. Her iki grupta da eşlerin yaşları ve eğitim durumları benzerdir.

Ölçek Alt Boyutları	Müdahale Grubu		Kontrol Grubu		t	p
	n	X \pm ss	n	X \pm ss		
Kişisel durum	70	58.37 \pm 3.14	70	51.59 \pm 5.49	8.974	0.000
Bilgi	70	55.49 \pm 3.04	70	48.80 \pm 6.40	7.889	0.000
Yetenek	70	23.90 \pm 2.64	70	18.93 \pm 3.58	9.338	0.000
Beklenen destek	70	33.69 \pm 1.45	70	27.06 \pm 5.55	9.663	0.000
Toplam Ölçek Puanı	70	171.44 \pm6.65	70	146.37 \pm15.46	12.459	0.000

Müdahale grubunda lohusaların taburculuğa hazır oluşluk puanı ortalaması 171.44 ± 6.65 , kontrol grubunda taburculuğa hazır oluşluk puanı ortalaması 146.37 ± 15.46 olarak bulunmuştur. İki grubun puan ortalamaları karşılaştırıldığında farkın anlamlı olduğu görülmüştür ($t=12.459$, $p=0.000$). Eğitime katılan lohusaların, katılmayan lohusalara göre taburculuğa hazır oluş düzeylerinin yüksek olduğu söylenebilir. Altuntuğ ve Ege tarafından, gebeliğin son trimestrinde ve doğumdan sonra hastanede verilen eğitimin annelerin taburculuğa hazır oluşluk, doğum sonu güçlük yaşama ve yaşam kalitesine etkisini belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmalarında, müdahale grubu hazır oluşluk puan ortalaması 157.0 olarak bulunurken, kontrol grubunda taburculuğa hazır oluşluk puan ortalaması 151.5 olarak bulunmuştur.⁸ Bu fark anlamlı olup, araştırma bulgularımız bu çalışma bulguları ile benzerlik göstermektedir. Sis Çelik ve arkadaşları tarafından yeni doğum yapmış annelerin doğum sonu hastane taburculuğuna hazır oluşluk düzeylerini ve etkileyen bazı faktörleri belirlemek amacı ile 120 anneye yaptıkları çalışmada, Hastane Taburculuğuna Hazır Oluşluk Ölçeği puan ortalaması 143.91 ± 32.40 olarak bulunmuş olup, bizim çalışmamızda kontrol grubunun ölçekten aldığı toplam puan ortalaması bu bulgu ile uyumludur.²

Tablo 4. Lohusaların Eğitim Programı Değerlendirme Formu toplam puan ortalamaları (n= 70)

Değerlendirme Ölçütleri	Min.	Max.	X±ss
Eğitim programı amaçlarına ulaşma	2	5	4.56 ± 0.65
Kişisel beklentilerinize ulaşma	3	5	4.57 ± 0.63
Eğitim programının lohusalık dönemi ile olan bağlantısı	3	5	4.63 ± 0.57
Eğitim programının hazırlığı	1	5	4.54 ± 0.74
Eğitim programında kullanılan eğitim gereçleri	2	5	4.53 ± 0.65
Eğitimin yapıldığı yer	1	5	4.50 ± 0.76
Hastanenin sağladığı olanaklar	3	5	4.53 ± 0.61

Tablo 4'te eğitim sonunda lohusalara doldurtulan Eğitim Programı Değerlendirme Formu'ndan elde edilen bulgular incelenmiştir. Lohusaların eğitim programını değerlendirme formundan aldıkları toplam puan ortalamaları incelediğinde; eğitim programının büyük ölçüde amaçlarına ulaştığı (4.56±0.65), lohusaların beklentilerine cevap verdiği (4.57±0.63), eğitim programının lohusalık dönemi ile bağlantılı olduğu (4.63±0.57), eğitim programının hazırlığını yeterli buldukları (4.54±0.74), eğitim programında kullanılan eğitim gereçleri (4.53±0.65), eğitimin yapıldığı yer (4.50±0.76) ve hastanenin sağladığı olanakları (4.53±0.61) iyi olarak değerlendirmişlerdir. Katılımcıların tamamı eğitim programının süresini "uygun" bulmuştur.

Sonuç ve Öneriler

Sonuç olarak, doğum sonu lohusalara verilen eğitimin taburculuğa hazır oluşu etkilediği, lohusa okuluna katılanların hazır oluşluk puanının, lohusa okuluna katılmayanlardan yüksek olması verilen eğitimin amacına ulaştığını ve etkin olduğunu göstermektedir. Doğum öncesi dönemde gebe okullarıyla verilen eğitimin, doğum sonu dönemde de lohusa okullarıyla planlı bir biçimde verilmesi, bu eğitimin içeriğinin lohusaların gereksinim ve ihtiyaçları doğrultusunda oluşturulması ve yaygınlaştırılması önerilir.

Teşekkür

Lohusalık ve Yenidoğan Bakım Kitapçığı'nın hazırlanmasında desteklerini esirgemeyen Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı Dr.Sevgi Ogün Yeniev ve Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı Dr.Hatice Önal'a, lohusa okulu eğitimcisi Ebe Fatma Kırdar ve koordinasyonunu sağlayan Hemşire Nazlı Öz'e ve çalışmamızda yer alan tüm lohusalara teşekkürlerimizi sunarız

Journal of BSHR
2018;2(3):174-181

SANAR, DEMİRCİ
Lohusa Okulunda Annelere Verilen
Planlı Eğitimin Etkinliğinin Değerlendirilmesi:
Bilinçli Annelerden Sağlıklı Nesillere

Journal of BSHR
2018;2(3):174-181

SANAR, DEMİRCİ
Lohusa Okulunda Annelere Verilen
Planlı Eğitimin Etkinliğinin Değerlendirilmesi:
Bilinçli Annelerden Sağlıklı Nesillere

1. Altuntuğ K, Acar A. Doğum sonu dönemde primipar anne ve ebe/hemşirelerin eğitim önceliklerinin karşılaştırılması. *Sted*; 2011; 20(4): 163-168.
2. Sis Çelik A, Türkoğlu N, Pasinlioğlu T. Annelerin doğum sonu hastane taburculuğuna hazır oluşluk düzeylerini etkileyen bazı faktörlerin belirlenmesi. *Cumhuriyet Hemşirelik Dergisi*; 2014; 3(2): 1-7.
3. Bağcı, S, Altuntuğ K. Annelerin doğum sonunda yaşadıkları sorunlar ve yaşam kalitesi ile ilişkisi. *Journal of Human Sciences*; 2016; 13(2): 3266-3279.
4. Öztürk Can H. Doğum sonrası bakım rehberlerinin kanıt temelli çalışmalarla gözden geçirilmesi, Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi; 2015; 5(2): 40-47.
5. Akın B, Şahingeri M. Hastane Taburculuğuna Hazıroluşluk Ölçeği-Yeni Doğum Yapmış Anne Formu (HTHÖ- YDAF)'nın Türkçe uyarlamasının geçerlilik ve güvenilirliği. *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi*; 2010; 13(1):39-43.
6. Beydağ KD (2007). Doğum sonu dönemde anneliğe uyum ve hemşirenin rolü, *Kor Hek*; 2007; 6 (6): 479-484.
7. Dağ H, Dönmez S, Şen E, Şirin A. Vajinal doğum yapan kadınların hastane taburculuğuna hazır oluşluk durumu. *Gaziantep Tıp Derg*; 2013; 19(2): 65-70.
8. Altuntuğ K, Ege E. Sağlık Eğitiminin Annelerin Taburculuğa Hazır Oluş, Doğum Sonu Güçlük Yaşama ve Yaşam Kalitesine Etkisi. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*; 2013; 15(2): 45-56.
9. Gürcüoğlu EA, Vural G. Annelerin doğum sonu dönemde hastanede verilen ebelik/hemşirelik bakımından memnuniyetleri, *GMJ*; 2018; 29: 34-40.
10. Doğum Sonu Bakım Yönetim Rehberi" T.C.Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Yayın No: 925, Ankara, 2014.
11. Kaya S, Güven GS, Teleş M, Aydan S, Korku C, Kar A. Taburculuğa hazır olmanın boyutları: belirleyicileri, hasta sonuçları ve hastane harcamaları ile ilişkisi, *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*; 2018; 21(2): 305-334.
12. Türkmen H, Özbaşaran F. Vajinal doğum yapan lohusalarda taburculuğa hazır olma durumlarının değerlendirilmesi, *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 2017; 7(1): 24-29.
13. Erenoğlu R, Başer M. Annelerin doğumdan sonra taburculuğa hazır oluşluk düzeyleri. *Sağlık Bilimleri Dergisi*; 2018; 27: 100-105.
14. Nahcivan, N (2014), "Nicel Araştırma Tasarımları", In: Hemşirelikte Araştırma, S.Erdoğan, N.Nahcivan, N. Esin (Eds.), Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul, s:119.
15. Weiss ME, Ryan P, Lokken L. Validity and reliability of the perceived readiness for discharge after birth scale. *Journal of Obstetric, Gynecologic, and Neonatal Nursing*; 2006; 35: 34-35.